

Agnieszka Stopińska-Pająk

ORCID 0000-0002-8631-5825

WPROWADZENIE

Aktualny, 1 numer 2020 roku *Edukacji Dorosłych*, ukazuje się w czasie szczególnym, czasie pandemii koronawirusa COVID-19. Pandemia jest doświadczeniem nas wszystkich i to nie tylko w Polsce, ale doświadczeniem globalnym, dotyczącym ludzi niezależnie od kultury, miejsca, kraju, pozycji społecznej, możliwości etc. To chyba pierwsze w tym wieku tego typu doświadczenie, które sprawia, iż dostrzegamy konieczność ponownego spojrzenia na wiele kwestii społecznych, redefiniowania różnych pojęć, w tym tych dotyczących edukacji, uczenia się. Doświadczenie to unaocznilo nam też, jak radykalnie i niemal natychmiast może się zmienić nasza codzienność, nasze relacje z innymi, z najbliższego otoczenia, ale także z innymi – tymi bardziej od nas oddalonymi. Czy w kontekście tego doświadczenia, którego źródłem niewątpliwie jest sam człowiek, i który poprzez swoje nieodpowiedzialne postępowanie doprowadził do zmian klimatycznych, zaburzeń w ekosystemach, bioróżnorodności etc., uruchamiamy działania zapobiegające dalszej degradacji środowiska? Czy jesteśmy gotowi na te nowe wyzwania? Czy podejmiemy próbę uczenia się od nowa, układania relacji, kształtowania przyszłości bardziej przyjaznej dla życia człowieka, z poszanowaniem praw zwierząt, przyrody, bez uzurpacji prawa do zawłaszczania Ziemi tylko dla siebie? Pytań można postawić więcej, ale wszystkie prowadzą do konkluzji, iż szczególnego znaczenia nabiera edukacja człowieka, a z naszej perspektywy przede wszystkim człowieka dorosłego, głównie w wymiarze etycznym – odpowiedzialności za swoje działania, odpowiedzialności przed sobą, ale zwłaszcza przed swoimi dziećmi i wnukami. To przecież dorośli podejmują decyzje mające wpływ na nas wszystkich i to oni potrzebują wiedzy oraz edukacji, ale także, a może nawet przede wszystkim, kształtowania świadomości i zrozumienia konieczności innego patrzenia na prawa człowieka, zarówno w wymiarze relacji społecznych, osobistych, jak i w kontekście korzystania z zasobów naturalnych i organizowania życia na Ziemi z uwzględnieniem, że są one nie tylko dla nas oraz nie tylko tu i teraz.

Zagadnienia te, jak sądzę, będą szczególnie eksplorowane badawczo w najbliższym czasie. Jednak już w aktualnym numerze naszego pisma pojawiły się artykuły, których problematyka uwzględnia kontekst pandemii w procesie uczenia się dorosłych – to teksty Zuzanny Wojciechowskiej i Violetty Rodek. Pierwszy ukazuje uczenie się dorosłych mężczyzn w rolach rodzinnych, drugi – uczenie się studentów/studentek w nowej pandemicznej sytuacji. Także i inne artykuły, chociaż niepowiązane bezpośrednio z doświadczeniami wynikającymi ze skutków pandemii, podejmują tematy, które właśnie teraz nabierają dodatkowego znaczenia – to teksty Magdaleny Giercarz-Borkowskiej, ale także Anny Lubrańskiej i Judyty Noremborg oraz Aliny Dworak i Marianny Dąbrowskiej-Wnuk.

Druga grupa analizowanych zagadnień dotyczy starości, uczenia się w starości i jej doświadczania – teksty Renaty Koniecznej-Woźniak i Krystyny Kacprowskiej oraz tekst Marcina Muszyńskiego ukazujący metodologiczne aspekty badań starości i starzenia, który równocześnie włącza się w zapoczątkowany w 2. numerze 2018 roku dyskurs metodologiczny badań realizowanych w andragogice.

Zapraszamy do lektury pierwszego numeru 2020 roku *Edukacji Dorosłych*. Mamy nadzieję, że ukazane zagadnienia będą prowokować do dyskusji i dalszych poszukiwań badawczych. Zapraszamy do nadsyłania tekstów i wzbogacania naszego pisma.